

Què ens passa amb l'anglès?

El limitat coneixement de l'anglès de la nostra gent (entenguem que en aquest article sempre em refereixo a mitjanès) constitueix un impediment seriós per a desenvolupar projectes internacionals ambiciosos. Ens resta competitivitat. Quan Woody Alien explica que va poder rodar el seu film a Barcelona sense gaires entrebancs malgrat que l'equip local no dominava l'anglès, no tingueu cap dubte que la lliçó que treu d'aquesta observació un altre cineasta potencial no és que aquesta sigui una dificultat superable, sinó que es una dificultat a evitar (filmant en un altre lloc).

En perspectiva històrica, la situació en si mateixa és fàcil d'explicar. Venim d'una societat amb un nivell educatiu baix i d'una tradició que no tenia l'anglès com a primera llengua estrangera. A més, el fenomen del doblatge ha fet que l'anglès no ens arribés de manera accidental, per osmosi ambiental, podríem dir. Les dues dar-

res característiques donen compte, per exemple, de la diferència a favor de Portugal quan ens hi comparem.

En canvi, allò que sí que és ben misteriós és que després de tant de temps que la mancança ha estat diagnosticada, i quan n'ha estat remarcada la importància amb una gran unanimitat a multitud de posicions des de tots els sectors imaginables, l'avenç sigui tant lent. Analitzem-ho.

El bon domini d'una llengua s'adquireix començant el procés d'aprenentatge de molt jove. El qui signa aquest

Andreu Mas-Colell

UPF i Barcelona GSE

article va aprendre l'anglès per immersió després dels 24 anys i, havent viscut 26 anys als Estats Units, pot dir que se'n surt força bé, però, així i tot, té una fonètica francament dolenta. L'observació té dues implicacions. La

no calen acreditacions de lingüística: cal tenir-ne un coneixement fluid i disposar d'una mínima aptitud pedagògica. No dubteu que a Catalunya no tindríem dificultats, per exemple, a incorporar professorat de països angloparlants per a temporades més o menys llargues. Si tenim dificultats a fer-ho és perquè ens les imposem nosaltres mateixos. Recordo, sigui dit de passada, que aquesta era una idea del conseller Maragall quan va començar a parlar del procés que portaria a una llei d'educació. Però, malauradament, la idea ha desaparegut

completament del panorama posterior de discussió, i ha estat substituïda per l'èmfasi en la formació.

Hi ha un altre factor que complica les coses. Les famílies valoren el coneixement de l'anglès per part dels seus fills, però una gran part d'aquestes famílies no tenen possibilitat real d'exercir control de qualitat, perquè no poden distingir adequadament entre un nivell molt primari,

o passable, i un bon nivell (aquest també és el cas pel que fa a més disciplines, les matemàtiques, per exemple; però en aquestes matèries no patim d'insuficiències docents a l'escola). Això, segurament, explica una observació comuna i paradoxal: que el nostre país (i en això no hi ha diferència entre Catalunya i el conjunt d'Espanya) es un dels països on més s'estudia l'anglès, a l'escola i fora de l'escola, i on menys efectiu és aquest ensenyament, a l'escola i fora de l'escola.

Fotograma del film de Woody Allen *Vicky Cristina Barcelona*, rodada en anglès a Barcelona.

primera, i directa, és que cal començar a ensenyar l'anglès a una etapa molt primerenca. La segona, més indirecta però fonamental, és que un programa de reciclatge i formació de professorat serà poc efectiu. Serà car, però sobretot tindrà efectes marginals i no resoldrà el problema. Els bons professors per a ensenyar anglès o es tenen o, si no es tenen, s'han de contractar. Pot semblar una tasca molt difícil i complicada, i cara, però no ho és: per a familiaritzar (quasi diria encomanar) amb l'anglès alumnes molt joves